

Univers Pedagogic

pro

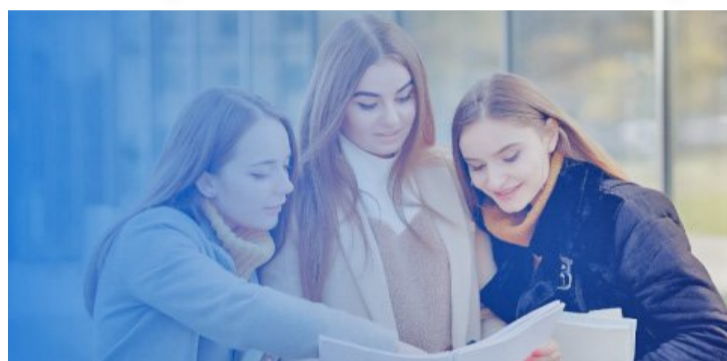
20 (997),
21 mai 2026

Săptămânalul pedagogilor din toată țara!

TRASEU EDUCAȚIONAL MAI ACCESIBIL PENTRU ABSOLVENȚII COLEGIILOR ȘI CENTRELOR DE EXCELENȚĂ

Absolvenții colegiilor și ai centrelor de excelență vor avea posibilitatea de a accesa, începând cu admiterea pentru anul universitar 2026-2027, un parcurs mai flexibil de continuare a studiilor în învățământul superior, în baza unui nou mecanism de corelare a domeniilor de formare profesională cu programele universitare de licență și studii integrate. Măsura a fost aprobată de Ministerul Educației și Cercetării, vizând facilitarea tranziției dintre învățământul profesional tehnic și cel superior.

Pentru prima dată, este stabilită o corespondență explicită între specialitățile urmate în colegii și domeniile academice universitare, ceea ce va permite absolvenților să își continue studiile fără a relua conținuturi deja parcurse. Oficialii din educație susțin că această abordare urmărește valorificarea competențelor acumulate și asi-

gurarea continuității traseului educațional.

Noul mecanism prevede recunoașterea domeniului de formare profesională la momentul înmatriculării în universități, astfel încât absolvenții să fie direcționați către programe compatibile cu pregătirea anterioară. De exemplu, tinerii formați în contabilitate, finanțe sau administrarea afacerilor vor putea continua studiile în domeniul economic ori administrative, iar absolvenții din sfera tehnologiei informației vor avea acces la programe universitare ce țin de IT,

inginerie și domenii emergente precum producția multimedia, designul jocurilor sau animația. În mod similar, absolvenții colegiilor pedagogice vor putea avansa către științele educației, dar și spre alte arii, cum ar fi științele sociale sau umaniste.

Reglementarea acoperă mai multe domenii de formare, inclusiv sănătate, inginerie, agricultură, servicii, jurnalism, arte, transporturi, asistență socială și securitate. Un element important îl constituie recunoașterea parțială a studiilor anterioare, instituțiile de învățământ superior putând valida până la 60 de credite de studii obținute în sistemul profesional tehnic, în funcție de compatibilitatea programelor.

În același timp, universitățile vor avea obligația de a informa elevii din colegii și centre de excelență despre opțiunile de continuare a studiilor. Totodată, instituțiile de învățământ profesional tehnic vor sprijini orientarea profesională prin activități dedicate, inclusiv târguri educaționale și zile ale ușilor deschise.

TESTARE DIGITALĂ LA MATEMATICĂ PENTRU MII DE ELEVI DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Aproximativ 3.500 de elevi care învață la 120 de instituții de învățământ din 28 de raioane și municipii ale Republicii Moldova au susținut, pe 14 mai a.c., proba la matematică din cadrul testării naționale în învățământul primar, desfășurate în format digital. Evaluarea a inclus 15 itemi, iar elevii au avut la dispoziție 60 de minute pentru rezolvare.

și adaptarea metodelor de examinare la noile realități educaționale.

Pentru a facilita familiarizarea elevilor cu platforma utilizată, în lunile martie și mai ale acestui an, au fost organizate sesiuni de exersare în cele 120 de instituții implicate, unde elevii au lucrat pe teste demonstrative, exersând tipologia itemilor și gestionarea timpului. La nivel național, testarea la matematică face parte dintr-un calendar mai amplu al evaluărilor din învățământul primar. În total, la testarea națională au participat 32.677 de elevi din 1.067 de instituții de învățământ.

Sesiunea de evaluare a început la 12 mai cu proba orală la limba și literatura română pentru elevii din clasele cu predare în limbile minorităților. Pe 19 mai s-a desfășurat proba la limba de instruire, iar pe 21 mai elevii care studiază bulgara, găgăuza sau ucrainiana ca limbă maternă au susținut ultima probă a testărilor naționale din acest an.

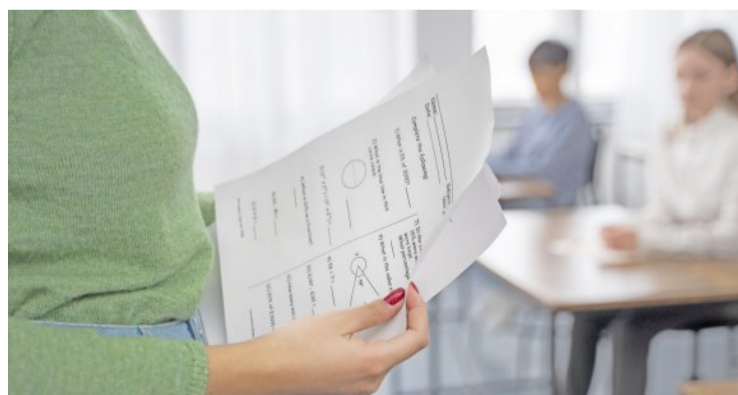
Peste 950 de profesori evaluatori, implicați în organizarea examenelor naționale din 2026

Rețeaua națională de evaluatori pentru examenele de absolvire din anul curent a fost definitivată, după ce Comisia Națională de Examine a aprobat, pe 15 mai, componența a 23 de comisii republicane de evaluare. Peste 950 de cadre didactice vor fi implicate în verificarea lucrărilor scrise la examenele de bacalaureat și la cele de finalizare a gimnaziului, într-un proces amplu care vizează asigurarea corectitudinii și transparenței evaluării la nivel național.

Din total, peste 550 de profesori vor activa în 18 comisii republicane de evaluare pentru examenul național de bacalaureat, iar peste 400 de cadre didactice vor face parte din cele 5 comisii destinate examenelor de absolvire a gimnaziului. Numărul membrilor a fost stabilit în funcție de volumul estimat al lucrărilor și de timpul necesar pentru evaluarea acestora, astfel

încât procesul să se desfășoare în condiții eficiente și uniforme.

Profesorii evaluatori au fost propuși de organele locale de specialitate în domeniul învățământului, de instituțiile de învățământ profesional tehnic, precum colegiile și centrele de excelență, dar și de instituțiile de învățământ superior. Toți cei selectați au parcurs programe de formare de specialitate

organizate de Ministerul Educației și Cercetării și Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare, ceea ce garantează respectarea standardelor naționale de evaluare.

Activitatea comisiilor republicane se va desfășura în patru

centre pentru examenul de gimnaziu și patru centre pentru bacalaureat, în perioada 2-24 iunie a.c. Rezultatele preliminare ale sesiunii de evaluare urmează să fie făcute publice pe 25 iunie, fiind afișate atât în centrele de examene, cât

și în centrele de bacalaureat din țară. În paralel, autoritățile au aprobat condiții speciale de examinare pentru 95 de candidați, dintre care 44 - pentru examenul de bacalaureat din 9 raioane și municipii, și 51 - pentru examenul de absolvire a gimnaziului din 13 raioane și municipii.

Măsurile vizează asigurarea unor condiții adaptate pentru elevii cu cerințe educaționale speciale, în vederea garantării egalității de șanse în cadrul examenelor naționale. Potrivit cadrului normativ, elevii care au parcurs curriculumul general pot solicita condiții speciale de examinare, acestea fiind acordate în funcție de necesitățile individuale și de principiile echității în educație.

REZULTATE REMARCABILE PENTRU ELEVI AI LICEULUI „ORIZONT” DIN BĂLȚI LA OLIMPIADA INTERNAȚIONALĂ LA LIMBA TURCĂ

Rezultatele remarcabile obținute de elevii ai Liceului Teoretic „Orizont” din Bălți la Olimpiada Internațională la Limba Turcă reprezintă un motiv de bucurie și mândrie pentru instituție în special, dar și pentru întreaga comunitate educațională din țara noastră în general. În perioada 8-11 mai a.c., în orașul Tirana, Albania, s-a desfășurat concursul internațional dedicat promovării limbii și culturii turce, reunind participanți talentați din mai multe țări.

Elevii liceului au demonstrat cunoștințe temeinice, talent artistic și o pregătire deosebită, obținând rezultate excelente. Astfel, Milena Stircu a câștigat concursul de interpretare în limba turcă, învrednicindu-se și de locul 3 la proba scrisă și orală. La rândul său, Elena-Carolina Balan, la proba scrisă și orală, a cucerit locul 2. Milena Lupușor s-a clasat pe locul 3 la proba scrisă și orală, precum și Delia Nica, care, în plus, s-a situat pe aceeași poziție și la recitare de poezie în limba turcă.

Aceste performanțe confirmă încă o dată nivelul înalt de pregătire al elevilor ce studiază la instituție și profesionalismul cadrelor didactice care îi îndrumă. Asemenea succese contribuie într-o manieră minunată la promovarea excelenței academice și consolidează prestigiul Liceului pe plan internațional.

**Olga PREPELIȚA,
Alexandru COCETOV,
IPÎ Liceul Teoretic
„Orizont”, Bălți**

La Chișinău vor fi organizate pentru elevi tabere cu sejur de zi pe timp de vară

În această vară, la Chișinău vor activa 17 tabere cu sejur de zi, cu 1 448 de locuri disponibile. Acestea vor fi organizate în instituțiile municipale de învățământ. Taberele de vară vor oferi copiilor un program complex de activități educative, recreative, sportive, culturale, interactive și de socializare. Prețul unui bilet pentru 15 zile este de 2 970 de lei, părinții urmând să achite 594 de lei, adică 20 la sută din valoarea totală a acestuia.

Taberele vor activa în perioadele 8-26 iunie curent pentru schimbul I, și 29 iunie - 17 iulie în schimbul II. 15% dintre elevi vor beneficia de bilete gratuite, iar pentru copiii din instituțiile specializate costurile vor fi acoperite integral din bugetul capitalei. Părinții urmează să solicite informații suplimentare și formularele de înscriere la instituțiile de învățământ ce vor găzdui taberele respective.

Inovația educațională și creația artistică în prim-plan la Noaptea Muzeelor

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău a participat la programul dedicat Noapții Muzeelor, desfășurat la 16 mai a.c. în incinta Parlamentului Republicii Moldova, prin prezentarea unor inițiative educaționale, tehnologice și artistice. Studenții au demonstrat roboți educaționali, utilizarea imprimantelor 3D și soluții digitale interactive, evidențiind rolul tehnologiilor emergente în procesul de învățare, dezvoltare a competențelor digitale și valorificare a experiențelor Erasmus+.

În Sala Europa, studenții Facultății de Arte Vizuale și Design au expus o colecție de modă, lucrări de desen, proiecte de design interior și creații de animație, punând în valoare creativitatea și diversitatea artistică a noii generații de artiști.

Totodată, un grup de studenți ai UPSC a contribuit la organizarea evenimentului în calitate de voluntari, oferind suport vizitatorilor și sprijin în desfășurarea activităților. Activitățile ce țin de Noaptea Muzeelor care au avut loc în Parlament

au inclus expoziții tematice dedicate istoriei parlamentarismului, valorilor democratice și parcursului european al Republicii Moldova. De asemenea, au oferit publicului acces larg la experiențe educaționale și culturale în spațiile instituției legislative.

„Copil fericit – vis împlinit”, de Ziua Familiei

De Ziua Familiei, la Chișinău a fost inaugurată Expoziția „Copil fericit – vis împlinit”. Lucrările au fost realizate de copii din cercurile de arte vizuale ale Centrului Republican pentru Copii și Tineret ARTICO, fiind expuse la Parlament. Autorii s-au exprimat prin desene, picturi, aplicații, sculpturi și alte genuri de artă.

Creațiile au prins contur la cercurile „Culoarea Magică”, „Arta textilă”, „Universul designului”, „Ceramică” și „Crafty-Art”, precum și în cadrul Concursului Republican „Lumea în viziunea copiilor”, organizat periodic de ARTICO. De remarcat că expoziția este rezultatul colaborării dintre copii, părinți și cadre didactice.

Neli Țurcanu, metodistă la Centrul ARTICO, a menționat că „Succesul fiecărei lucrări rezidă în curajul copilului de a-și exprima propria viziune. Prin această expoziție, ne dorim să reiterăm importanța de a oferi copiilor aripi prin artă și rădăcini prin valori. Misiunea ARTICO rămâne aceea de a asigura fiecărui beneficiar libertatea de a visa și spațiul necesar pentru creație. Îndemnăm publicul să privească aceste lucrări nu doar ca pe niște obiecte estetice, ci ca pe o invitație de a vedea lumea prin sufletul curat al copiilor noștri”.

Prezente la inaugurarea expoziției, elevele Kira Mary Țurcanu și Evelina Calinev au specificat că lucrările au fost realizate cu multă emoție și dăruire, exprimându-și recunoștința față de profesorii care le-au ghidat parcursul artistic. Expoziția „Copil fericit – vis împlinit” va fi deschisă publicului până la sfârșitul lunii mai a.c.

Mariana BARBIERU: „A preda nu este o alegere de carieră, ci o alegere de viață”

În fiecare dimineață pornește la drum din satul Sireți, Strășeni, spre Gimnaziul „Gheorghe Malarciuc” din orașul Vatra, municipiul Chișinău. Acolo o așteaptă nu doar lecțiile și manualele, ci și zâmbetele copiilor pe care îi numește cu drag – „ai mei”. Pentru Mariana Barbieru, învățătoare la clasa a III-a și pro-

fesoară de limba franceză, școala nu este doar un loc de muncă, ci un spațiu în care oferă zilnic grijă, răbdare și suflet. Visul de a deveni învățătoare l-a purtat încă din copilărie. Se juca adesea „de-a școala” cu ceilalți copii și își imagina cum va sta cândva în fața unei clase. Poate că această chemare a fost

inspirată și de familia sa, unde multe verișoare și mătuși au ales profesia de pedagog. Chiar dacă viața a dus-o pentru mai mulți ani în domeniul financiar-contabil, dorința de a lucra cu copiii nu a dispărut niciodată. Mamă a trei copii, reușește să îmbine armonios familia, profesia și dorința continuă de a învăța.

- Spuneți că „a preda nu este o alegere de carieră, ci o alegere de viață”. Cum ați descoperit această chemare?

- Instinctul și dorința de a învăța copiii mi se trage încă din perioada anilor de școală, când cochetaam în vacanța de vară, fiind elevă în clasa a IV-a, cu ideea de a preda prietenilor mai mici ca vârstă din mahalaua mea. Le organizam toate condițiile necesare: bănci și scaune improvizate în curtea noastră, caiete, pixuri, chiar și un catalog creat de mâna mea, dintr-un carnet oferit de tata. Aveam zilnic ore, după program prestabilit, se puneau absențe dacă era cazul (râde), se verificau și se dădeau teme pentru acasă, puneam note, îi încurajam și îl ghidam pe direcția unde fiecare avea nevoie. Pentru început imitam semnătura primei mele învățătoare, apoi mi-am creat-o pe a mea personală, care mă reprezintă până în ziua de astăzi. Ajutam frecvent pe cei apropiați la orice disciplină aveau nevoie, atunci când eram rugată și o făceam cu mare drag, fiind mulțumită că am contribuit la progresul în procesul de învățare al lor. Aveam în clasele de liceu cazuri când înlocuiam diriginta mea la o parte din orele cu elevii mai mici din clasa a V-a. Făceam bucăți de lecții în adevăratul sens al cuvântului și îmi era foarte drag acest proces. Prietena mea din liceu chiar îmi zicea deseori: „Eu te văd profesoară, dar nu doar atât, ci până la funcția de director”. Totuși, în ultimul an de liceu, am mai șovăit în vederea alegerii profesiei de pedagog, deoarece în acea perioadă aspectul financiar pentru mine cumva era important în alegerea meseriei. Mă descurcam destul de bine la toate disciplinele și, făcând profil real, am decis într-un final să merg pe direcția economică și m-am ales cu un loc la buget, la Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea Economie, Business și Administrare.

- Ați activat mulți ani în domeniul financiar-contabil. Ce v-a determinat să faceți pasul spre educație?

- Într-adevăr, am activat o perioadă destul de îndelungată în domeniul financiar-contabil și pot spune că am făcut-o cu drag, cu succes și chiar până acum mai am unele activități (țin evidența la câteva companii cu un nivel foarte redus de activitate) care mă mai țin conectată cu ceea ce se numește contabilitate. Totuși, am ajuns la o vârstă când ne punem întrebări despre ceea ce suntem, despre rostul nostru și dacă ne simțim cu adevărat împliniți. Am înțeles că dorința mea arzătoare din trecut nu s-a stins, ci dimpotrivă, odată cu apariția pe lume a celui de-al treilea copil în familia noastră, pot zice că am avut o revelație. Am zis că – acum, ori niciodată. Știind că există posibilitatea de a urma un program de recalificare, care are ca durată doar 2 ani (modulul psihopedagogie și învățământ primar), cu sesiuni periodice, ce mi-ar permite

să reușesc să îmbin creșterea copilului cu studiile și, cel mai important, ca urmare a sprijinului oferit de către membrii familiei, am luat decizia de a face acest pas radical. Nu regret absolut deloc, din contra, sunt recunoscătoare familiei mele că am făcut pasul spre educație. Sigur, dacă nu o făceam, aveam să regret toată viața.

- Cât de dificilă a fost această schimbare profesională și ce ați câștigat sufletește din ea?

- Schimbarea a venit la pachet cu mult efort depus, timp dedicat studierii și inițierii mai mult independent. Nu mi-a fost dificil la capitolul însușire a materiei, a fost o plăcere să studiez din nou și o fac chiar în continuare. Nu ratez ocazii să mă perfecționez, să urmez cursuri utile în experiența mea de pedagog. Dificultatea a constat în faptul că bebelușul nostru în tot acest interval a avut între 1 și 3 ani. Vă dați seama că atenția acordată copilului în această perioadă este una consumatoare de energie, fetița mai fiind și foarte sensibilă la capitolul somn, încă din primele zile de viață. Nu este de ignorat și faptul că avem încă doi copii, în perioada adolescenței pe atunci, de care tot ne facem constant griji, căci așa este viața unui părinte. Și ca să nu fie prea simplu, în perioada cât studiam încă, m-am și angajat în calitate de învățătoare, din semestrul doi al anului de studiu, la o clasă de elevi care rămăsese fără învățătoare în clasa I, în Gimnaziul „Gheorghe Malarciuc” din orașul Vatra, municipiul Chișinău. Deci, pot spune că dificultăți au fost, cred că nu oricine ar duce atât, însă dorința mea a fost și este mult prea mare, încât am făcut față cu brio acestui început. Sufletește mă simt împlinită, realizez că toată activitatea pe care o desfășor este exact ceea ce mă reprezintă. Păreră mea este că proverbul „omul potrivit la locul potrivit” se referă întocmai la persoana mea și la tot parcursul meu de până acum.

- Faceți zilnic naveta dintre Sireți și Vatra. Cum arată o zi obișnuită din viața Mariane Barbieru?

- Trezirea este destul de matinală, deoarece diminețile în familia noastră sunt foarte intense. Am grijă ca toți să se trezească la timp pentru a ajunge unde au de mers – la serviciu, la școală sau la grădiniță. Cea mică

se trezește deseori devreme și are mereu nevoie de atenție și implicare. Ceea ce ne ușurează diminețile este faptul că o avem alături pe bunica, care are grijă să o ducă la grădiniță. De cele mai multe ori merg la muncă cu mașina, parcurgând aproximativ 9-10 km. Uneori însă aleg microbuzul, deoarece în casă suntem trei soferi, dar avem un singur automobil. La ora 08:00 încep lecțiile. Predau atât elevilor mei din clasa a III-a, cărora le sunt dirigintă, cât și la câteva clase de gimnaziu, la disciplina limba franceză. Limba și cultura franceză reprezintă o altă pasiune de-a mea încă din anii de școală, datorită profesoarei de limba franceză de la Liceul „Gheorghe Asachi” din Chișinău, unde am studiat din clasa a VIII-a până în a XII-a. Toți elevii cărora le predau îmi sunt dragi, însă am o legătură aparte cu cei din clasa a III-a.

- Cum ați descrie relația pe care o aveți cu ei?

- Depun constant efort ca elevilor să le placă să vină la școală, în primul rând, și ulterior să înțeleagă treptat că ceea ce îi învață și ceea ce le ofer ca sfaturi este doar spre binele lor. Eu îl văd pe fiecare copil din perspectiva unicității, încerc să înțeleg toate substraturile care îl formează ca persoană și să acționez ținând cont de aceasta. Mă bucur enorm când observ atașamentul lor față de mine, aceasta fiind dovada clară că ei mă simt foarte bine și realizează că sentimentele sunt reciproce. Deseori ne înțelegem din priviri sau jumătăți de cuvinte, ne surprindem cu faptul că venim cu aceleași idei organizatorice (țin să țin cont mereu de opiniile elevilor, dacă sunt mai bune decât ale mele), ceea ce înseamnă că am ajuns la acel nivel relațional care este propice învățării. Uneori,

meditând asupra celor ce s-au întâmplat în timpul zilei la școală, ajung la concluzia că formăm o echipă bună, indiferent de diversitatea tipologiilor de copii pe care îi am sub aripa mea.

- Ce vă impresionează cel mai mult la copiii de astăzi?

- Lejeritatea cu care acționează, fără inhibițiile pe care le aveam noi altădată. În copilăria mea exista o timiditate exagerată, care ne limita adesea. De asemenea, mă fascinează competențele lor digitale dezvoltate încă de la vârste fragede, ceea ce poate deveni un mare avantaj, dacă părinții reușesc să îi monitorizeze și să îi ghideze adecvat. Mulți dintre ei, deși au doar 9-10 ani, demonstrează maturitate în gândire, sunt orientați spre partea practică a lucrurilor și par mai chibzuiți comparativ cu generațiile anterioare. Spun deseori că au o capacitate de a asimila informații mult mai mare decât reușesc să valorifice, iar aici intervine rolul factorilor educaționali – părinții și cadrele didactice. Din păcate, unora li se oferă prea multă libertate, iar lipsa de implicare a părinților ajunge să fie în defavoarea copiilor.

- Cum îi apropiați pe copii de frumusețea limbii și culturii franceze?

- Franța este țara care mă fascinează de mult timp, iar poporul francez m-a determinat să îmi doresc să îl cunosc mai bine. În cultura lor există ceva distinctiv: sunt originali

rezulii elevilor. Mă bucură faptul că se evidențiază cei care au început să prindă gustul orelor de limba franceză, al lecturii și al comunicării în această limbă. Unii obțin rezultate excepționale, chiar dacă este a doua limbă străină pe care o studiază și se află abia la nivelul A1.

- Învățarea unei limbi străine dezvoltă și alte abilități ale copiilor?

- Fără îndoială, cunoașterea limbilor străine le deschide noi orizonturi către cunoașterea lumii și în ceea ce privește percepția de viață. Comunicarea este atul valoros care sparge bariere; atunci când bariera lingvistică nu mai este o problemă, te descurci indiferent de loc, mediu, persoanele din jurul tău.

- Ce valori transmiteți elevilor dumneavoastră, dincolo de manuale?

- Sunt o persoană care are simțul valorilor adânc înrădăcinat, acest lucru vine din educația primită acasă și apoi din alegerile mele de viață. Chiar dacă observ și simt cum stau multe lucruri regretabile în societatea noastră, oricum rămân la ideea că bunul simț, respectul, omenia, bunătatea, ajutorul reciproc, dragostea față de neamul nostru nu sunt idei învechite, ci mereu vor rămâne alegerile mele în calea vieții. Calea de a transmite elevilor aceste valori este propriul model. Prin exemplul meu de comportament reușesc să transmit copiilor mai mult decât explic în cuvinte. Elevii, dacă au un atașament sporit față de învățătoarea lor, tind să o imite. Este la fel cum o fac și cu părinții lor acasă – ceea ce văd și aud, aia fac și spun. Eu pun accent pe corectitudine în toate, pe echitate, acceptare, înțelegere, încurajându-i să facă fapte bune, să se ajute reciproc, să fie prietenoși, deschiși spre comunicare.

- Sunteți implicată în programe de dezvoltare profesională continuă. De ce este important ca un profesor să învețe permanent?

- Pedagogia este un domeniu care mereu se adaptează schimbărilor în societate, iar ca să fim pedagogi racordată la prezent este nevoie de a fi la curent cu tot ce este nou. Generațiile de acum de copii sunt diferite și nu avem cum să lășăm nostalgia față de trecut să fie o piedică în buna înțelegere cu ei. Așa că eu mereu găsesc ceva util să învăț, care cu adevărat îmi pune baza unor viziuni larg deschise, îmi oferă multe răspunsuri la ceea ce poate altădată nu puteam să înțeleg. Le comunic mereu elevilor atunci când urmez sau finalizez un program de studii. Împărtășesc aceste momente cu mare entuziasm, astfel încât să le transmit și lor dorința de a învăța pe tot parcursul vieții. Atunci când obțin un certificat, am grijă să îi servesc cu ceva dulce, iar ei, încet-încet, realizează că aceste clipe sunt adevărate motive de bucurie pentru un om – închinunarea muncii depuse prin succes. Ce poate fi mai frumos?!

(Continuare în pag.4)

Regele Balului – o nouă carte de Lucreția Bârlădeanu

„*„Lectura este o artă... Există diferite feluri de lectură: cititul pe diagonală, lectură profundă, pentru cercetare științifică, lectură de delectare. Sunt 7-8 genuri de lectură. Ele trebuie însușite.”*

Alexe Rău

Lucreția Bârlădeanu își începe cariera literară debutând în 1988 cu placheta de versuri *Roua de cuvinte*. În ani, i se alătură și alte volume – în 1996 apar poemele din *Clipe cu păsări*, eseu și cronică literară *Sentimentul naturii în poezia lui Mihai Eminescu*. După stabilirea în Franța (1998), autoarea își diversifică paleta creativă, abordând mai multe genuri și specii: *Interviul Dialoguri pariziene* (2005), *Secolul nomazilor* (2006), *Dealul Drăguței*, carte de proză pentru copii (2010), genul epistolar *Scrișori din Paris* (2011), *Sezon de cafea* (2018), *Motănașul din flori*, carte pentru copii (2022), proză scurtă *Tunica portocalie* (2016) și *Cherchez la femme* (2021), romanul *Misterul de Est* (2020), dramaturgie – *Crimă la Paris* (2022) și *Regele Balului* (2025). Este membră a Uniunii Scriitorilor din Moldova și din România, fiind deținătoarea mai multor premii și distincții.

Nu contează de fapt tipul de lectură pe care îl preferați, dar indiscutabil creația Lucreției Bârlădeanu este una plăcută, relaxantă și relevantă. Iar o carte prinde viață atunci când este citită. Bine, aceasta nu se referă la cărțile ce fac parte din programul „Chișinăul citește”, care deja au trecut „botezul” cititorilor de la Biblioteca „Transilvania”, dar urmează până la sfârșit

de toamnă rodul lecturilor să dea rezultate scontate.

În ceea ce privește discuția cărții „Regele Balului” în cadrul Clubului cititorilor „Lectură generoasă” la Biblioteca din sectorul Ciocana al capitalei, putem considera că a fost una utilă, interesantă și cu semne de bun augur pentru maratonul de lectură care e în toi. Discuția a avut loc în prezența și cu participarea autoarei și a directoarei Parascovia Onciu.

Chiar dacă s-a intervenit în scenariul stabilit de președinta Clubului, Alexandra Tănase, inițiativa autoarei a fost una benefică, deoarece a dat dinamism lansării cărții și întâlnirii propriu-zise. Vorba e că prozatoarea Lucreția Bârlădeanu este prinsă între două țări și două culturi, nerenunțând la niciuna. Din contră, se încumetă prin demersul său artistic să construiască punți între spațiul românesc și cel francez, înobilând destinul personajelor sale nu doar cu cunoașterea veridică a realității în care acestea locuiesc, dar și cu un *sine* mereu în devenire – experiență

împărtășită cu generozitate cu cititorii săi.

Cartea are patru capitole: Casa, Drumul, Odiseea mea, Procesul. Și un album – Biografia în imagini alb-negru. Scriitoarea Lucreția Bârlădeanu pe lângă această jonctiune cu cultura franceză are origini poloneze, deci universalitatea creației sale vine de la rădăcini, de la cei șapte ani de acasă. Bunelul ei, Anton, a fost judecat pentru faptul că a citit „Capitulul” lui Karl Marx. Autoarea a trecut prin malaxorul fostului regim sovietic și a avut prilejul sau ghinionul să ia contactul cu temutul KGB, fiind în vizită la „Planetariu”, locul unde *Komitelul* își afla sediul la Chișinău. În cartea sa face referință și la emisiunea lui Mircea Surdu cu participarea lui Alecu Reniță, care a fost condamnat pentru concepții antisovietice.

E cazul să specificăm, după se amintește și în lucrare, cartea este una nonfictivă. Vorba e de o realitate trăită și relatată într-o for-

mă intelectuală ajustată la rigorile unei lucrări artistice. Postfațătorul Nicolae Negru pe pagina a patra a volumului își propune să clarifice pentru eventualii cititori stilul și genul creației date: „Noua carte a Lucreției Bârlădeanu întrunește calitățile unei captivante lucrări literare de ficțiune, fiind, de fapt, o scriere memorialistică, autobiografică, despre destinele basarabenilor care au simțit pe propria piele consecințele tranzațiilor geopolitice încheiate pe la spatele lor. Bazată pe memoria autoarei, pe spusele părinților, rudelor, pe unele mărturii documentare, cronică familiei Bârlădeanu reflectă, dintr-un unghi personal, credibil,

Iar cine vrea să afle mai mult despre autoare, poate citi eseu lui Ion Anton „Focul care scrie”, din care aflăm că numele Lucreției Bârlădeanu a devenit cunoscut la noi în republică odată cu debutul ei în culegere „Dintre sute de catarge” a anilor 80 ai secolului trecut. Și poate nu toți cunosc faptul că autoarea în 2010 s-a afirmat pe deplin ca scriitoare când a editat „Dealul Drăguței”, o carte de proză pentru copii. După care au urmat celelalte cărți. Iar Ion Anton face o concluzie, care poate fi calificată ca una dintre cele mai bune invitații la lectură: „...odată ce ai cunoscut-o pe Lucreția Bârlădeanu în felul acesta – în tihnă, în bunătațe, în lumină – nu-i mai poți lăsa cărțile să treacă fără să-ți arunci sufletul peste ele”. Cu adevărat așa este, am avut ocazia s-o cunosc și eu pe Lucreția Bârlădeanu, dar în alte circumstanțe, și anume la lansarea recentelor sale cărți. Drept confirmare poate servi și autograful acordat cu cinci ani în urmă pe prima pagină a volumului de proză scurtă „Cherchez la femme”: „Pentru prietenul literaturii noastre, Dl A.V., cu prețuire pentru ce face. 08/09, 2021”.

În concluzie, putem zice cu certitudine că volumul „Regele balului” și-a început cu brio traseul său de cimentare a legăturii dintre cititor și scriitor. Deoarece, după cum afirma regretatul critic literar Ion Ciocanu, „Cartea, aidoma oricărei opere de artă, nu valorează nicio para câtă vreme nu e citită și, eventual, înțeleasă de adresant. Ea începe să „trăiască” abia în clipa în care își găsește destinatarul. Abia din acel moment ea încetează să existe numai în *sine*”.

Andrei VIZIRU

Lucreția BÂRLĂDEANU

Cherchez la femme

Proză scurtă

Pentru prietenul literaturii noastre, Dl Andrei Viziru, cu prețuire pentru ce face.
08/09 2021
Editura Junimea Iași - 2021

realitățile din perioada ocupației sovietice... Este o carte în care viața reală seamănă a ficțiune elaborată cu talent, în care minciuna, demagogia, ipocrizia, umilința, cruzimea regimului capătă trăsături concrete, oribile în banalitatea lor”.

INTERVIUL DE JOI

(Continuare din pag. 3)

Revin la idee: dascălul trebuie să fie un exemplu viu pentru discipolii săi.

- **Cum reușiți să împăcați viața profesională cu rolul de mamă a trei copii?**

- Consider că reușesc bine, deoarece am învățat, în timp, lucruri esențiale din experiența mea de muncă de aproximativ 16 ani, dar și din experiența de viață, deloc neglijabilă (la acest capitol mi-am propus ca, la un moment dat, să mă așez și să-mi pun experiențele pe foaie, deoarece cu siguranță ar ieși o povestire interesantă). Convingerile după care mă conduc sunt: să fiu foarte organizată, să îmi planific totul din timp, în termene clare

Mariana BARBIERU: „A preda nu este o alegere de carieră, ci o alegere de viață”

și realiste, căci atunci când există organizare și echilibru, lucrurile merg ca pe roate; să îmi pun viața personală și familia pe primul plan; să evit emoțiile negative, deoarece aduc doar daune; să văd frumosul vieții și să acord importanță odihnei de calitate; să îmi conserv energia. De-a lungul timpului am învățat să nu îmi risipesc energia pe lucruri inutile sau pe situații pe care nu le pot schimba, nici pe conflicte care mă consumă. Îmi exprim opiniile calm, într-un mod diplomat: cine

vrea, aude și înțelege, cine nu – asta este. Am grijă să observ oamenii din jur, iar dacă simt prea multă energie negativă, mă îndepărtez și evit contactul, limitându-l la strictul necesar. Aleg activități care îmi fac bine atât psihologic, cât și fizic, deoarece sănătatea este foarte importantă.

- **Familia cât de mult vă susține în această misiune?**

- Familia îmi respectă activitatea, înțelege specificul ei și, atunci când este nevoie, mă ajută, iar în rest, cel puțin nu mă încurcă

(zâmbește). Încă de la început am avut o înțelegere clară cu toți membrii familiei, fiecare și-a dat acceptul pentru această organizare, iar acum ne respectăm cu toții angajamentele. Am o echipă bună nu doar la școală, ci și acasă!

- **Acum, la sfârșit de an școlar, planificați o excursie sau o activitate specială cu elevii dumneavoastră?**
- Sfârșitul de an școlar este un moment frumos pentru toți: elevi, cadre didactice și părinți. Vacanța

este așteptată de toți. Mereu, la final de an, am grijă să îi surprind cu activități și lecții deosebite. Excursia este deja o tradiție anuală. Am observat că aceste ieșiri în natură îi unesc și mai mult. Avem experiență și în drumeții locale, nu doar în excursii, iar acestea rămân pentru ei amintiri frumoase din anii de școală.

A intervievat
Silvia ȚURCAN

Dascălul se naște din propriii elevi

Alexandra COVIC,
tânăr specialist,
profesoară de biologie
și geografie

„Educația nu este pregătirea pentru viață – educația este viața însăși. Și eu am ales să trăiesc deplin”

Există chemări care nu se explică – ele se trăiesc. Îmi amintesc cu claritate momentul în care am înțeles că locul meu nu va fi oriunde, ci la catedră.

Între băncile liceului, unde totul a început

Sunt convinsă că destinul unui om se conturează adevesea în locurile în care a crescut. Pentru mine, acel loc a fost Instituția Publică Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” din Comrat – un spațiu în care am descoperit nu

doar cunoaștere, ci și pe mine însămi. Acolo, între paginile cărților și vocile profesorilor mei, s-a aprins pentru prima dată flacăra unui vis: să fiu și eu, cândva, cel care aprinde astfel de flăcări în sufletele altora.

Profesorii mei nu erau doar transmițători de informații. Erau arhitecți ai gândirii, modele vii de pasiune și dăruire. Îi observam cu o admirație sinceră – felul în care transformau materia aridă în povești palpante, răbdarea cu care repetau până când lucrul era înțeles, bucuria autentică din privirea lor atunci când un elev reușea. Fără să-mi dau seama pe deplin, asimilam nu doar lecțiile, ci și o filosofie de viață: că a educa înseamnă a iubi.

Și astfel, în acei ani de liceu, visul a prins formă: aveam să devin profesor. Nu din comoditate sau din lipsă de opțiuni, ci din certitudinea că aceasta era chemarea mea.

Tânărul specialist de azi – profesorul de mâine

Astăzi mă definesc ca tânăr specialist, dar această etichetă o

port cu mândrie și cu modestie în egală măsură. Știu că drumul formării continue nu se termină niciodată, că fiecare an de experiență aduce noi întrebări, noi metode, noi responsabilități. Particip la cursuri de perfecționare, studiez abordări pedagogice moderne, urmăresc cu atenție schimbările din curriculum și încerc să rămân mereu conectată la realitatea elevilor mei.

Mă preocupă profund nu doar transmiterea cunoștințelor, ci formarea unor oameni – tineri capabili să gândească critic, să iubească natura, să înțeleagă că pământul pe care trăim merită respectat și protejat. Geologia și biologia nu sunt pentru mine simple discipline școlare – sunt ferestre spre o lume mai bună, pe care încerc să le deschid la fiecare lecție.

Iar dacă mâine vreun elev de-al meu va sta în fața unei catedre și va simți exact ceea ce am simțit eu la Liceul „Mihai Eminescu” – acea scântee care aprinde o vocație – atunci voi ști că am reușit cu adevărat. Acesta este cercul pedagogiei: cel mai frumos cerc pe care îl cunoaștem.

Dincolo de coordonate: lecții care schimbă destine

Veronica VASILEV,
profesoară de geografie,
grad didactic II,
IP LT „Mihai Eminescu”,
mun. Comrat

„O călătorie este mai mult decât o vizită a obiectelor turistice, e o schimbare profundă și permanentă a modului de a gândi despre viață”

Mary Ritter Beard

Geografia nu este doar despre memorarea locurilor pe o hartă.

Este despre înțelegerea complexității lumii noastre, aprecierea diversității și înțelegerea conexiunilor dintre oameni și mediu.

În spatele fiecărei lecții se află nu doar cunoștințe, ci și drumul plin de muncă, perseverență și pasiune. Acesta este și parcursul meu ca profesoară de geografie, început în localitatea Borogani și continuat la Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” din Comrat. Aici am găsit un mediu stimulant și colegii dedicați. Am decis să urmez drumul pedagogiei, dorind să transmit mai departe elevilor nu doar informații, ci și dragostea pentru cunoaștere.

Nu am ales eu un mod de a preda, mai degrabă el m-a ales pe mine. Despre cum percep elevii orele mele, nu știu să vă spun, însă sunt convinsă că acestea trebuie să transmită emoție. Esențiale sunt sin-

ceritatea și curățenia sufletească cu care predau, dublate de entuziasm. Elevii se schimbă, pentru că părinții se schimbă, vremurile vin peste noi, iar noi, profesorii, nu putem rămâne imobili.

Consider că rolul profesorului de geografie nu se limitează la transmiterea unor noțiuni teoretice. Este esențial să formăm elevi capabili să înțeleagă lumea în care trăiesc, să analizeze fenomenele naturale și sociale și să devină cetățeni responsabili.

Pentru mine, liceul este locul unde ideile prind viață, unde fiecare lecție devine o experiență, fiecare reușită a învățăcelilor fiind și o realizare personală. Drumul continuă, iar fiecare generație de elevi reprezintă o nouă motivație de a merge mai departe.

Drumul meu în pedagogie: între pasiune și dăruire

Ecaterina GARDINANT,
profesoară de limba și literatura
română, grad didactic superior,
IP LT „Mihai Eminescu”,
mun. Comrat

Timp de 26 de ani, intrând pe ușile Liceului, pot spune, cu certitudine, că orice clipă trăită aici mi-a marcat existența, devenind o perioadă definitorie în formarea mea profesională. Activând de la catedră, am înțeles că educația se face doar prin dragoste. Fiecare generație de elevi care au intrat în cabinetul de limba română a lăsat urme adânci în sufletul meu.

Sunt ani în care am trăit momente glorioase de reușite școlare, dar și clipe sensibile în care am format relații umane. În Liceu am învățat să construiesc adevărate valori, am conștientizat importanța cadrului didactic în formarea fiecărui elev, care pornește de aici, din băncile școlii. M-am străduit să predau elevilor atât lecții din manuale, cât și de viață, care să-i ajute să se integreze în societate.

Orele de limba română nu sunt doar lecții în orarul școlii, ci și activități de comunicare eficientă, de socializare, de exprimare a opiniilor, oferă oportunitatea de creștere, elevii dezvoltându-și gândirea critică, analitică și creativă, competențe indispensabile într-o carieră de succes pentru fiecare. În această instituție de învățământ mi-am dedicat activitatea misiunii mele de a îndrăgosti elevii de frumusețea limbii române.

Diversitatea activităților educaționale mi-a asigurat posibilitatea de a mă integra în comunitatea școlii. Anual

realizez activități extrașcolare dedicate valorilor naționale: limbă, neam, patrie, personalități literare. Particip cu elevii la concursuri de recital literar-artistic. Pe parcursul acestor ani de activitate, am obținut succese frumoase cu olimpicii de care sunt mândră. Acest fapt mi-a dăruit încrederea că aici, în Liceu, este locul în care pot să îmi aplic competențele și abilitățile mele personale, să-mi descopăr aptitudinile de a lucra în echipă cu elevii. Este un miracol cum implicările noastre ne schimbă viziunea existențială.

Liceul devine o lume aparte, în care elevul are posibilitatea să participe la o simulare a vieții mature, iar rolul meu l-am văzut în a-i ghida. Învăț și eu de la elevii mei. Fiecare generație aduce cu sine provocări noi, perspective diferite și o energie care mă motivează să rămân implicată și deschisă pentru aceste schimbări.

A lucra cu elevii înseamnă, pentru mine, mai mult decât transmiterea de cunoștințe. Înseamnă să le descopăr potențialul, să îi ajut să capete încredere în forțele proprii și să îi susțin în momentele de ezitare. În fiecare vād o poveste în devenire, iar rolul meu este să contribuie, chiar și puțin, la conturarea acesteia.

Pentru mine, Liceul rămâne a fi un spațiu al provocărilor profesionale în care îmi trăiesc vocația. Este un locaș în care îmi definesc identitatea profesională și mă conformez noilor realități alături de colegi, elevi și părinți.

Zâmbetul ca instrument pedagogic de stimulare a interesului pentru învățare

Ana SECRIERU,
învățătoare și profesoară
de limba și literatura română,
grad didactic II

Zâmbetul meu deschide lecția, iar zâmbetele lor o continuă – din ele se naște dorința de a învăța și bucuria de a fi împreună. Zi de zi, când ajung în fața Liceului „Mihai Eminescu” din Comrat, primul lucru pe care îl fac este să zâmbesc. Nu este un gest întâmplător, ci unul firesc, care vine dintr-un sentiment profund de apartenență și bucurie. Zâmbesc atunci când privesc această instituție care, pentru mine, nu este doar un spațiu educațional, ci un loc în care se formează caractere, se nasc visuri și se conturează identități. În acele clipe, simt parcă „mirosul” limbii materne, al limbii de stat, al valorilor autentice care ne definesc. Este un „miros” simbolic, dar profund – al cuvintelor rostite cu sens, al lecturilor care modelează gândirea și al emoțiilor care se transmit din generație în generație.

În acest spațiu, limba română nu este doar o disciplină, ci devine un liant al identității și al apartenenței. Zâmbetul cu care pășesc în școală nu rămâne doar al meu. El se transmite, subtil, elevilor mei. Copiii simt autenticitatea, deschiderea și căldura, iar aceste stări devin, de multe ori, primul pas spre dorința de a învăța. Un profesor care zâmbeste oferă nu doar informație, ci și siguranță, încredere și motivație. Aplicând în practică puterea zâmbetului, am observat schimbări semnificative în relația cu elevii mei. Aceștia devin mai deschiși, mai apropiați și mai încrezători.

De multe ori, vin în pauze fără un motiv anume, doar pentru a discuta, pentru a împărtăși gânduri sau pentru a cere un sfat. Aceste momente simple consolidează o relație autentică, bazată pe respect și încredere reciprocă. Consider că nu există lecție care să nu poată începe cu un zâmbet. Mai mult decât atât, îi încurajez și pe elevi să zâmbescă, chiar și atunci când se confruntă cu dificultăți. Le explic că zâmbetul nu este doar o expresie exterioară, ci o resursă interioară care poate schimba starea de spirit și deschide drumul către o învățare mai eficientă.

În același timp, zâmbetul devine un mesaj tăcut pentru colegii mei. Prin el transmit echilibru, încredere și o forță lăuntrică necesară în activi-

tatea didactică. Este modul meu de a arăta că, dincolo de provocări, aleg să privesc profesia cu optimism și responsabilitate. Un exemplu concludent în acest sens îl reprezintă elevii din clasa a VIII-a „A”, care manifes-

tau o reală barieră în exprimarea în public. Teama de a vorbi în fața colegilor era vizibilă, încrederea în propriile capacități fiind scăzută. În acele momente, am ales să intervin nu doar prin explicații, ci prin atitudine: le-am zâmbit, le-am vorbit cu blândețe și le-am spus că vom depăși împreună acest obstacol. Pe unii dintre ei i-am încurajat mai înde-

aproape, ținându-i de mână și spunându-le, cu un zâmbet cald: „Vei reuși”. Rezultatele nu au întârziat să apară. După doar două discursuri, elevii au început să simtă puterea propriului cuvânt. Au devenit mai siguri pe ei, mai curajoși și mai implicați. Unii dintre ei au mărturisit că nu s-ar fi gândit niciodată că vor reuși să vorbească în fața unui public, iar susținerea oferită a făcut diferența.

Astfel, zâmbetul contribuie la crearea unui climat educațional pozitiv, în care școlarii se simt acceptați și valorizați. Într-un astfel de mediu, teama de a greși se diminuează, iar curajul de a participa și de a învăța

crește vizibil. În încheiere, pot spune că zâmbetul nu este doar un gest, ci o alegere conștientă pe care o fac zi de zi în activitatea mea didactică. Este modul prin care mă apropiez de elevi, îi încurajez și le ofer încredere în propriile forțe.

Mottoul după care mă ghidez este simplu, dar profund: să nu permiți nimănui să îți fure zâmbetul de pe față și să fii tu cea care oferă primul zâmbet, motivându-i și pe ceilalți. Cred cu tărie că, uneori, o lecție nu începe cu un cuvânt, ci cu un zâmbet sincer, iar efectele lui pot merge mult dincolo de sala de clasă.

ZIUA INTERNAȚIONALĂ A MUZEELOR

...De pe-nga benite foi cronicărești

Deși a fost inaugurat doar acum șase ani, Muzeul Istoric și Etnografic găzduit de Gimnaziul „Valeriu Hanganu” din Cociulia, Cantemir, a reușit să aducă în atenția sâtenilor și, în primul rând, a elevilor, pagini de istorie, civilizație, religie, cultură, literatură, artă, ocupații, pasiuni, inovații etc. A însumat cultura și civilizația localității cu vechi tradiții, aflată la poalele Codrilor Tigheci, într-o zonă pitorească caracterizată prin relief domol, terenuri fertile și peisaje tipice Stepei Bugeacului.

Noi, cociulienii, ne mândrim pe bună dreptate cu faptul că localitatea noastră este una cu rădăcini istorice adânci și tradiții păstrate cu sfințenie, care îmbină armonios istoria, spiritualitatea și viața rurală autentică. Iată de ce, pe parcursul anilor, crearea unui muzeu al satului a devenit un imperativ al timpului, preocupându-ne într-un mod deosebit. Ideea fondării i-a aparținut profesorului de istorie, Ion Buzdugan. În perioada 2007-2010 dumnealui a reușit să colecționeze multe exponate de la locuitorii satului, acest lucru fiind continuat mai apoi de către fratele dumnealui, Valentin, și el profesor de istorie. O bună parte din exponatele instituției au fost preluate din colecția personală a lui Andrei Cîntar, băștinaș și dumnealui.

Astfel că, în 2020, mica sală cu exponatele colectate a fost reorganizată de către profesorii instituției, în cadrul unui Proiect educațional raional „Altfel de școală în muzeu” (DGÎ Cantemir). Mare ne-a

fost bucuria și mândria când am aflat că am ocupat locul I și trofeul Concursului în cadrul Proiectului.

Activitatea instituției a fost coordonată de Maria Avram, ex-directoare, și de profesoarele Liliana Putregai și Valentina Domenco. În prezent, muzeul se află în grija Nataliei Cîrlan, profesoară de limba și literatura română, și a subsemnatei. Misiunea muzeului este colecționarea obiectelor cu valoare raională sau locală, dezvoltarea, conservarea și valorificarea științifică, expozițională și instructiv-educativă a bunurilor culturale semnificative, în contextul unității teritorial - administrative pe care o reprezintă. Funcțiile/orientările valorice ale muzeului sunt păstrarea mărturiilor și vestigiilor pentru istoria și cultura țării, care servesc ca laborator de studiu și practică pentru elevi și nu numai.

Menționăm cu satisfacție faptul că și în prezent continuă colectarea de la locuitorii satului a obiectelor vechi, uneltelor de muncă ale

părinților și buneilor, pozelor, documentelor - mărturii vii ale vieții înaintașilor noștri. Este important de subliniat rolul instituției în organizarea și desfășurarea lecțiilor de istorie, limbă maternă, a activităților extracurriculare. În acest sens, aș dori să enumăr câteva: vizită la muzeu în cadrul lecției de limba și literatura română, clasa a VII-a, profesor Natalia Cîrlan, subiectul „Cultura națională, cultura bunei vecinătăți”; vizită la muzeu cu elevii clasei a IX-a, în cadrul lecției de istorie, profesor Domnica Banari; lecție muzeală cu Gheorghe Țâmbal, profesor de limba și literatura română; schimb de experiență cu Muzeul Istoric și Etnografic Tigheci, director Ion Pușcaș; vizită la muzeu cu elevii ai Gimnaziului „M. Eminescu” din s. Baimaclia, însoțitor Al. Sirbu; vizită la muzeu în cadrul lecției la disciplina „Lectură pentru ghidare în carieră”, subiectul „Aș vrea să devin muzeograf”, clasa a VIII-a, profesor Natalia Cîrlan; vernisarea expoziției la Hramul satului (Sf. Gavriil și Mihail); vizită la muzeu în cadrul seminarului cu profesorii de limba franceză și engleză din raion; promovarea muzeului în mass-media pe pagina de Facebook (responsabilă Natalia Cîrlan); efectuarea filmărilor în muzeu pentru produsul video la Concursul raional „Promovăm Moldova într-o limbă străină”, ediția

de meșteșugărit, rindele, cântar, coveți, roată de căruță, laiță, lăicere, perne, covoare, prosoape, broboade, zestre, cărți, colecție de volume religioase, reviste cu articole despre satul nostru, monede, fotografii vechi etc.

De o apreciere aparte se bucură „Casa Mare”, cea mai mare și mai frumoasă odaie din casele țărănești, destinată oaspeților și sărbătorilor. Țărani nu locuiau în ea, aici gospodarii primeau oaspeții cu diferite ocazii, cu vin aromat și bucate tradiționale; aici se organizau cele mai importante evenimente din familie: nașterea unui copil, logodna tinerilor însurației, primirea oaspeților la Hramul satului, petrecerea în ultimul drum a unui membru decedat; tot aici se păstrau cele mai scumpe lucruri ale familiei: vestimentație, bijuterii, zestrea pentru fetele de măritat. Această odaie era decorată cu

a II-a, organizat de DGÎ Cantemir; vizită la muzeu cu elevii clasei a IX-a în cadrul lecției de limba și literatura română, subiectul „Istoria unui galben” de Vasile Alecsandri; prezentarea epocii „Paralela cu prezentul”, profesor Natalia Cîrlan; vizită la muzeu în cadrul lecției de limba și literatura română cu elevii clasei I etc.

Muzeul a fost și continuă să fie vizitat de grupuri de persoane din România, Franța și alte țări, delegații din centrul raional Cantemir, din multe alte localități. Muzeul deține sute de exponate de mare valoare, colectate de la sâteni: război de țesut, ulcioare de lut, oale pentru sarmale, mobilier vechi din lemn, diferite ustensile

flori de busuioc, țigăncușe și fructe de gutui.

Cea mai mare satisfacție a noastră rămân mesajele vizitatorilor, printre care, evident, se numără copii din Gimnaziul și grădinițele din sat, sâteni, absolvenți ai școlii, reprezentanți ai diasporei, locuitori din satele megieșe, colegi din instituții educaționale din raion. Muzeul a fost vizitat, de asemenea, de delegați a diferite sindicate din republică, din Franța (în cadrul Decadei francofoniei în țara noastră), jurnaliști, publiciști, scriitori ș.a.

Trebuie să recunosc că îmi vine greu să apreciez importanța muzeului, care reprezintă de bună seamă un partener educațional valoros al

Gimnaziului, transformând procesul de instruire într-o experiență vie, interactivă și formativă. Prin activitățile muzeale, elevii învață mai ușor, își dezvoltă personalitatea și își consolidează legătura cu istoria și cultura comunității din care fac parte. Cu atât mai mult, cu cât practicăm vizite ale elevilor și schimb de experiență cu alte instituții muzeale din zona Bugeacului - din Tigheci, Borogani, Cantemir, Tartaul. Pentru anii următori planificăm dezvoltarea și valorificarea muzeului școlar prin diverse activități și obiective educaționale și culturale, menite să contribuie la: păstrarea patrimoniului local; implicarea elevilor în viața comunității; extinderea și amenajarea muzeului pentru clasificarea exponatelor pe secțiuni tematice - obiecte de uz casnic, tradiții populare, documente istorice, fotografii vechi, costume populare, unelte specifice satului; colectarea și conservarea unor noi obiecte cu valoare istorică și culturală, prin colaborarea cu părinții, localnicii și foștii elevi; organizarea și primirea vizitatorilor din comunitate, din alte instituții de învățământ, și a oaspeților interesați de patrimoniul local; desfășurarea lecțiilor de istorie, educație pentru societate și cultură tradițională în cadrul muzeului; organizarea șezătorilor, expozițiilor tematice și activităților cultural-artistice dedicate tradițiilor și obiceiurilor populare; implicarea elevilor în activități de cercetare, ghidaj și promovare a muzeului etc.

Ași dori să închei cu unele concluzii privind activitatea muzeului, care, în opinia mea, contribuie la: cunoașterea mai aprofundată a culturii neamului și tradițiilor poporului nostru; ridicarea gradului de interes al elevilor față de istoria și cultura localității; cercetarea mai aprofundată a istoriei localității; creșterea numărului de învățăcei cărora li se vor aduce la cunoștință date și evenimente referitoare la istoria localității. În acest fel se va realiza sensibilizarea elevilor față de tradițiile proprii baștine și implicarea acestora în rezolvarea problemelor existente în localitate, printr-o cunoaștere aprofundată a istoriei locale.

Tatiana SAVA,
directoarea IP Gimnaziul
„Valeriu Hanganu”,
s. Cociulia, Cantemir,
grad didactic II

Pe urmele „Rugului Aprins” II

(continuare din nr.7,
19 februarie a.c.)

La 12 aprilie curent, în Ziua Paștelui ortodox, după ce am fost cu nora Larisa și nepoțica Patricia la sfințit pasca, la biserica Sf. Ilie de peste drum, în Vatra Dornei, România, am decis să facem un pelerinaj la mănăstirea Rarău, cu limuzina, cu fiul meu Bogdan. Eu cu Bogdan am mai fost pe acolo, despre care vizită am povestit în primul articol cu acest titlu. De data aceasta doream să le arătăm fetelor „perla Bucovinei” – mănăstirea și muntele Rarău cu renumitele „Pietrele Doamnei”.

Ne-am deplasat de-a lungul râului Bistrița spre sud-est, într-un peisaj încântător, pe șoseaua șerpuiindă când pe malul stâng, când pe cel drept. Am trecut mai multe localități până am ajuns în satul Chiril, de unde am cotit la stânga, pe traseul Transrău, urcând în munte de-a lungul unui pârau încă vreo 5 km, până la poarta mănăstirii. Când am coborât din mașină, am fost copleșiți de sunetele trilului sutelor de păsări ce se auzeau din pădurea de alături. Al doilea moment ce ne-a uimit a fost peisajul adorabil ce se deschidea spre sud, spre valea Bistriței, iar spre nord – vârfulurile semețe ale Pietrelor Doamnei, la orizont.

De la poartă am mers aproape un kilometru pe jos, până în curtea mănăstirii. După ce am admirat curtea cu numeroasele ei lăcașuri din lemn, am intrat în biserică

veche „Adormirea Maicii Domnului”, unde ne-am închinat imaginilor iconografice ale mai multor sfinți români (Sf. Daniil Sihastul, Sf. Sava, Sf. Ioan cel Nou de la Suceava ș.a.), precum și Icoanei Maicii Domnului, Izvorătoare de mir, icoană făcătoare de minuni, despre care se spune că a fost adusă de la Sfântul Munte Atos și a fost dăruită Schitului Rarău de către domnitorul Petru Rareș.

În curte am văzut un călugăr, înalt, slab, cu barbă neagră și mare. După ce ne-am salutat cu „Christos a înviat!”, m-am prezentat și i-am spus despre interesul meu pentru mișcarea „Rugului Aprins”. Mare mi-a fost bucuria când am aflat că a început construcția unui lăcaș destinat viitorului muzeu al „Rugului aprins”. Consider că e o muncă nobilă și necesară. Sper în câțiva ani să revin la inaugurarea muzeului.

Cu mare amabilitate, tânărul călugăr m-a condus spre biserică nouă „Sfântul Apostol și Evanghelist Ioan”, din librăria căreia am cumpărat două cărți din Colecția „Rugului Aprins”, un mic album cu fotografii și „Imnul acatist la Rugul Aprins al Maicii Domnului” care a fost compus de părintele Daniel (Sandu Tudor), fostul stareț al mănăstirii Rarău (1953-1958) și inițiatorul mișcării.

După mănăstire am vizitat și Cabana Rarău. Acolo totul era acoperit de zăpadă. O mulțime de turiști cu copii foloseau sacoșele de celofan în calitate de sanie pentru a aluneca pe pârție. După ce am

admirat împrejurimile de poveste, și după ce am aflat că până la Pietrele Doamnei mai este de mers pe jos vreo 2 ore prin zăpadă, ne-am întors pe același traseu acasă, la Vatra Dornei. Săptămâna următoare, revenind la Chișinău, am citit cu interes cartea „Mănăstirea Rarău” a părintelui Daniel (Vatra Dornei, Panaghia, 2018). Un interes deosebit mi-a trezit capitolul despre „Sfinții și cuvioșii părinți viețuitori la mănăstirea Rarău”. Aici am aflat despre Sisoe Sihastul, Onufrie Frunză, N. Todoran, pustnicii Neofit și Zosima ș.a. Tot aici am citit despre „Rugul Aprins” și despre Daniel Tudor.

În aceeași carte am descoperit numele încă unui duhovnic român cu rădăcini basarabene, Arhimandritul Paulin Lecca, născut la 24 iulie 1914 pe

numele de botez Victor, în localitatea Babele, județul Ismail (azi Ucraina), tatăl lui, Grigore, fiind învățător, apoi preot în județul Bălți. Victor a studiat la Seminarul Teologic, apoi la Facultatea de Teologie din Chișinău. În anul 1940, după raptul Basarabiei de către URSS, a trecut Prutul, devenind frate la mănăstirea Frăsinei, din județul Vâlcea, unde după război a fost călugărit cu numele Paulin. Discipol al lui Nichifor Crainic („cel mai strălucit profesor al Facultății de Teologie din Chișinău, în perioada interbelică”), dar și al lui Gala Galaction, a căutat să-i urmeze pe calea misionarismului și scrisului. În anii 1941-1943, a fost trimis ca preot în câteva sate din Transnistria, precum și la Odessa.

După război, fiindcă a refuzat să facă serviciul militar și pentru viziunile sale politice de dreapta, a fost arestat și condamnat la moarte. Dar cu voia lui Dumnezeu, sentința n-a fost executată. Câți ani și unde anume a stat la închisoare n-am putut afla, dar, după temnița comunistă, și-a urmat chemarea monahală prin mai multe mănăstiri, inclusiv la Antim din București. În 1954, starețul Daniel Tudor l-a adus la Schitul Rarău și l-a recomandat să fie hirotonit ieromonah. Între anii 1958-59, a fost egumen al Schitului Rarău.

„Cel care a trecut pe la mănăstirea Antim și pe la Schitul Rarău nu putea, desigur, să nu poarte în sufletul său „floarea de foc” a Rugului Aprins (duhul acestei mișcări

duhovnicești fiind lesne de recunoscut în preocupările și în scrierile sale)”. Presupun că i-a cunoscut îndeaproape pe duhovnicul rus Ioan Kulighin și pe duhovnicii basarabeni pomeniți în articolul precedent: Sofian Boghiu, Antonie Plămădeală, Felix Dubneac, Tudor Braga. Trebuie menționat că, spre anii bătrâneții, a fost și exarh al mănăstirilor din Arhiepiscopia Dunării de Jos, apoi din Arhiepiscopia Bucureștilor.

Scrierile sale catehetice, exegetice, apologetice și memorialistice l-au evidențiat de asemenea. Cu regret, majoritatea operelor sale au devenit cunoscute marelui public abia postum („De la naștere la viață”, „Ce este moartea?”, „Frumosul divin în opera lui Dostoevski”, „Cum să citim Biblia în învățătura Sfinților Părinți”, „Rugăciunea vameșului”, „Adevăr și pace”, „Jurnal duhovnicesc”).

Părintele Arhimandrit Paulin Lecca a trecut la Domnul în data de 1 februarie 1996, la 82 de ani, fiind retras la mănăstirea de maici Rogozu, județul Vrancea. Cred că acolo a și fost înmormântat. În anul curent a fost consemnată aniversarea a 30-a de la decesul său. Astfel am aflat că Arhimandritul Paulin Lecca a fost nu numai un mare duhovnic român, ci și un mare cărturar și scriitor basarabean ce a pus umărul la creșterea spiritualității noastre.

Liviu DASCAL,
Sfintele sărbători
de Paști, 2026

O școală care cultivă valori și caractere

O frumoasă activitate a fost organizată și desfășurată, în data de 14 mai a.c., la IPLT „Mihai Eminescu” din or. Cimișlia: Târgul „Coacem tradiții europene”. Acest eveniment a fost o adevărată lecție despre identitate, cultură și implicare a comunității. Într-o lume în care școlile sunt provocate să iasă din tiparele învățării clasice, activitățile extracurriculare devin esențiale. Pornind de la dorința de a face educația o experiență vie și relevantă pentru elevi, am ales să organizăm târgul anume în cadrul Decadei „Valorile general-umane”. S-a urmărit atât dezvoltarea educației antreprenoriale, cât și promovarea valorilor europene și respectul pentru identitatea culturală națională.

Ideea de a organiza târgul s-a propus ca urmare a unei nevoi practice sesizate de către elevi. La multe dintre activitățile extracurriculare, organizate în instituție pe parcursul anului, școlarii erau nevoiți să închirieze costume naționale, ceea ce crea dificultăți și costuri suplimentare pentru părinți. Această problemă a stat la baza inițiativei Consiliului Elevilor de achiziționare a unor cos-

tume naționale pentru fete și băieți, remarcându-se că ei, elevii, sunt motivați să contribuie. Astfel că învățăceii au avut ocazia să participe nemijlocit la eveniment, creând o atmosferă splendidă de sărbătoare și contribuind direct cu un aport bănesc, ca rezultat al vânzării lor la târg.

Târgul „Coacem tradiții europene” a fost o adevărată lecție de viață despre implicare, respon-

sabilitate, cultură, apartenență și spirit comunitar. Fiecare clasă a reprezentat unul din cele 27 de state ale Uniunii Europene, cercetând minuțios istoria, cultura, tradițiile și bucatele specifice țării alese. Pregătirea pentru acest eveniment a devenit, astfel, un adevărat proces de cercetare pentru elevi. Ei au căutat informații despre statele pe care le reprezentau, au creat postere, au elaborat prezentări și au învățat să vorbească despre valorile culturale și istorice ale unor popoare europene. De asemenea, au fost îmbrăcați în haine ce reprezintă statul ales. Atât părinții cât și profesorii-diriginți i-au sprijinit pe parcurs în activități de logistică, preparare a copturilor, dar și emoțional.

În ziua târgului, curtea școlii

s-a animat de culorile costumelor și simbolurile fiecărui stat, iar energia elevilor care și-au asumat rolurile de ambasadori ai culturilor europene a fost contagioasă. Școlarii au purtat haine reprezentative, iar mesele de vânzare s-au transformat în adevărate expoziții gastronomice.

Vizitatorii au avut ocazia să descopere, alături de preparatele tradiționale moldovenești, bunătăți din statele europene reprezentate de clase. Fiecare produs expus a venit cu o poveste despre originea sa, tradițiile culinare și specificul cultural al țării respective. Activitatea dată a demonstrat că educația poate și trebuie să fie trăită prin

experiență, colaborare și implicare directă. Elevii au învățat despre culturile europene, despre muncă în echipă, responsabilitate, organizare și respect pentru diversitate.

Târgul a consolidat relațiile de parteneriat dintre școală, familie și comunitate. A fost o lecție transdisciplinară despre identitate, deschidere, păstrarea rădăcinilor naționale și, în același timp, despre apartenența la marea familie europeană.

Succesul activității s-a datorat implicării active a elevilor, părinților, profesorilor și întregii comunități. Fiecare a contribuit cu timp, idei, muncă și suflet. Târgul „Coacem tradiții europene” a demonstrat că educația adevărată se construiește dincolo de manual și prin astfel de inițiative se formează caractere, iar școala este locul unde prind contur oameni, se nasc valori și se clădește viitorul.

Ecaterina COJOCARU,
directoarea IP LT „Mihai
Eminescu”, Cimișlia,
învățătoare, grad didactic I

Scriitorul Ianoș Țurcanu și continentul miraculos al copilăriei

Cartea „Codul Bunelor maniere”, semnată de Ianoș Țurcanu, a fost selectată în acest an pentru campania națională „Să citim împreună”. Aceasta înseamnă zeci de întâlniri, atât în capitală, cât și în alte orașe și sate din întreaga republică, în cadrul cărora cititorii întreabă, ascultă, fac schimb de emoții, idei și proiecte cu îndrăgitul scriitor. „Chiar dacă știu că mă așteaptă un singur copil, sunt gata să merg în cel mai îndepărtat sat. Pentru că nu se știe dacă nu e un viitor Eminescu, sau poate e pur și simplu un copil care are nevoie de o picătură de suflet”, afirmă Ianoș Țurcanu. Scriitorul prin cărțile sale le oferă și copiilor, și maturilor acele picături de suflet de care ei au nevoie. Cei mici fiind sursa sa de inspirație, pentru scriitor fiecare din zecile de întâlniri cu copilași reprezintă un eveniment

aparte. Poate de aceea că ei simt de minune sinceritatea, bucuria nedisimulată, optimismul și aventura în cel mai bun sens al cuvântului, de care debordează cărțile, dar și vorbele poetului.

Întâlnirea desfășurată recent în cadrul bibliotecii „Ștefan cel Mare și Sfânt” cu elevii claselor a II-a și a III-a de la Liceul Teoretic cu Profil de Arte „Elena Alistar”, ghidați de învățătoarele Elena Bulgaru și Natalia Cucută, a fost un bun exemplu în acest sens. Scriitorul a vorbit despre noile sale apariții editoriale – „Cartea bunelor maniere”, „Oaspeții din junglă”, dar și altele care abia așteaptă să vadă lumina tiparului. Și-a ascultat propriile versuri în interpretarea tinerilor cititori, apreciind inventivitatea lor, dar și a profesorilor care-i ghidează cu succes în lumea literelor, inspirația de a pune accen-

tul într-un fel neașteptat. Totodată, copiii au primit un îndemn de a explora noi continente, râuri, de a veni cu propriile continuări ale poeziilor autorului, de a crea propriile jocuri. O bună invitație la primele creații, la primele experimente literare, explorarea propriului univers spiritual și literar! Dar și a creativității, curiozității, care sunt o sursă pentru inteligența oamenilor viitorului!

De fapt, fiecare carte a lui Ianoș Țurcanu este o invitație într-o lume aparte, specifică autorului, ce debordează de buna dispoziție, aventuri, călătorii, umor. Toate acestea neapărat alături de cei dragi, părinți și prieteni, cu sufletul plin de dragoste de plaiul natal, natură, tot ce e frumos. Acestea ar fi cele mai importante elemente ale continentului creat și propus tânărului cititor de Ianoș Țurcanu. Această lume mirifică, creată de propriul suflet de copil al scriitorului, care se manifestă atât prin cele scrise, cât și în întâlnirile cu cititorii, trezește o binefăcătoare reacție de răspuns. Copiii sunt „contaminați” de acea dispoziție de sărbătoare și își deschid sufletul drept răspuns. Vor să afle cât mai multe despre scriitorul îndrăgît și chiar, dacă uneori întrebările lor se dublează, autorul înțelege acest lucru ca pe un semn al unei încrederi de care se bucură, pe care știe să o aprecieze, fără a-i strivi „corola de minuni”.

Atât în cadrul întâlnirii, dar mai mult în discuția de după, aflăm că lui Ianoș Țurcanu, medic de formație, îi plac călătoriile, viața fiindu-i marcată de aventura lor. Doar la timpul său autorul a activat mai mulți ani ca medic printre astronauti, iar unii dintre ei i-au rămas și până azi prieteni, cum ar fi, spre exemplu, renumitul român Dumitru Prunariu! Cu toate aceste întâmplări minunate, autorul recunoaște că lucrurile cele mai importante în viața sa sunt familia, copiii, iar unele din poeziile lui le sunt dedicate anume lor.

Întâlnirile cu cititorii din satele și orașele Republicii Moldova, prilejuite de campania „Să citim împreună” din acest an, ca și cele peste 70 de reuniuni cu cititorii de acum câțiva ani, când de asemenea a fost printre protagoniștii campaniei, chiar dacă sunt oboșitoare, îi prilejuiesc o bucurie deosebită. Una dintre aceste bucurii a fost proaspăta întâlnire cu consătenii săi, din Pelinia, raionul Drochia. Mai ales că aceștia i-au făcut și o surpriză neașteptată – au numit biblioteca din localitate în numele său. Dar scriitorul este pe deplin conștient că astfel consătenii își manifestă în primul rând dragostea pentru mărișă cartea, pentru înțelepciunea Cuvântului, prezentă genetic în sufletul concetățenilor noștri.

Își înțelege efortul ca pe o datorie și recunoaște că este gata să-și îndeplinească misiunea, atât de dragul vreunui viitor Eminescu, cât și pentru sănătatea spirituală, sufletească, dar și trupească a tinerii generații. Pentru că e pe deplin conștient că sănătatea trupului tot de aici izvorăște, din mintea sănătoasă, din cuvânt, adică din carte.

„Ar părea că e micuță această republică, dar când trei ore faci până la Drochia, trei ore până la Comrat, sau alte localități și înapoi, e puțin oboșitor. În același timp, având aceste întâlniri cu copilași, îți încarci „bateriile”. Merg uneori în sate unde sunt numai vreo 600 de locuitori și chiar dacă aș ști că mă așteaptă acolo doar un singur copil, tot m-aș duce. Dar dacă acel copil e un Mihai Eminescu și nu s-a dus nimeni, nu i-a dus o carte, nu i-a deschis biblioteca?! Adică trebuie să fim foarte atenți la educație, ca să creștem niște copiii sănătoși. Orice părinte își dorește un copil sănătos, dar pentru aceasta trebuie să-i dai cunoștințe, carte. Când vine în sat un scriitor, aduce și cartea cu el. Și cum se uită copiii cu ochisorii lor, ce întrebări filosofice pun! Le-am prezentat astăzi cărțile mele „Codul bunelor maniere” și „Oaspeții din junglă”. Acum lucrez la o carte cu genericul „Insula șarpelui Boa”. Mă mai joc, îmi fac de cap și copiii tot așa se vor juca! Așa că sunt un scriitor fericit. Ce-i trebuie unul scriitor? Să aibă cititori. Dacă ai măcar un cititor, ești un om realizat!”, afirmă Ianoș Țurcanu.

Înțelege rolul relației copiilor cu oamenii scrisului, pentru că își amintește de propriile scrisori adresate lui Liviu Deleanu și de bucuria pe care o simțea primind răspunsurile acestuia. Se străduie să urmeze exemplul lui și al altor înaintași, care au avut tradiția întâlnirilor cu copiii, a educării și a cultivării sufletelor viitorilor cetățeni.

„În trecut trebuia să scrii scrisori – astăzi, cu mesajele, e mult mai ușor. Îmi amintesc când îi trimiteam scrisori lui Liviu Damian, iar el îmi răspundea, taica Damian! Nici nu-mi vine să cred că el îmi scria ca răspuns scrisori de două-trei pagini! Și astăzi, când copiii scriu și parcă n-ai timp, și ești moleșit, și vrei să privești un meci de fotbal, îmi amintesc de Damian și zic: „Dar cum Liviu Damian îmi scria mie!”. Așa că, nu uit ceea ce ne-au lăsat înaintașii noștri și vreau poate să fac și mai bine. Dacă undeva observ, dacă văd, dacă simt vreun copil talentat, mă strădui să-l ajut. Pe unii i-am descoperit – le-am prezentat cărțile, le-am oferit posibilitatea să se lan-

seze. Când am văzut că au talent, desigur. Îmi place să-i susțin pe cei tineri și îmi place că vin în literatură mulți oamenii talentați și necesari”, consideră Ianoș Țurcanu.

Scriitorul remarcă cu bucurie prezența, în literatura pentru copii, a unor nume noi, care scriu cărți bune, minunate, precum Maria Pilchin, Sergiu Afanasie ș.a. Dar e îngrijorat de faptul că marea majoritate a scriitorilor tineri, foarte talentați de altfel, se țin mai departe de literatura pentru copii. „Eu aș vrea ca în literatura pentru copii să vină un detașament întreg, pentru că suntem puțin încă”, este de părere Ianoș Țurcanu. Probabil printre tinerii prezenți la întâlnirile de astăzi răsar deja acele seminte alese. Spre exemplu, Carmen Glodeanu, elevă a clasei a II-a de la LTPA „E. Alistar”, mărturisește cu spontaneitate: „Mi-a plăcut cum vorbește scriitorul Ianoș Țurcanu, ce șmecherii a făcut când era mic. Poeziile și poveștile lui mi-au plăcut foarte tare, deoarece el adaugă bucăți de suflet și de dragoste, ca să le placă copiii. Ne-a sfătuit să învățăm mai multe limbi, ca să fim mai deștepti când vom fi mai mari”.

Ca o totalizare, învățătoarea de la Liceul Teoretic Profil de Arte „Eliana Alistar”, Natalia Cucută, exprimă prin propria dispoziție și cuvintele izvorâte din suflet acea impresie și influență pe care o lasă cărțile scriitorului Ianoș Țurcanu, alături de cele ale alșilor confrăți ai săi de condei, care și-au dedicat creația copiilor, asupra inimii, sufletului și minții tinerilor cititori: „Este unul dintre scriitorii preferați – al copiilor și al meu. Adorăm textele în proză și în versuri pe care le așterne pe mîgală și cu atîta suflet pe paginile cărților. Sunt de o profunzime specială și ne trezește în noi, cititorii, tot ce este mai frumos. Ne inspiră la tot ce e nobil, valoros, fiind în același timp un mare generator de idei. Copiii au ce învăța din cărțile sale și dacă un învățător bun îi motivează, ei găsesc în aceste pagini îndemnuri la lucruri frumoase, dragoste de patrie, de familie – lucruri simple, pămîntești, de temelie. Și desigur, la cunoașterea limbii române, căci din fiecare poezie descoperă expresii noi, cuvinte noi”. E important pentru copiii de azi că există maeștri ai Cuvântului, creația și întâlnirea cu care sunt nu doar niște lecții despre frumusețea Cuvântului, ci și invitații sincere spre valorile care dau sens vieții.

Alina RUSU

Elevi ai Liceului „Da Vinci” din Chișinău au descoperit poezia lui Vasile Romanciuc în cadrul unui atelier de creație

Elevi ai clasei a III-a „N” de la Liceul Privat „Da Vinci” din capitală, împreună cu învățătoarea lor Maia Nani, au participat la un atelier de creație, întâlnindu-se cu poetul Vasile Romanciuc. În cadrul evenimentului, ei au descoperit, prin dialog și activități interactive, o lume minunată a poeziilor.

Discuțiile s-au purtat cu precădere despre volumul „Poezii mici de crescut mare”, ilustrat de Victoria Rață, cu recitări și reflecții despre mesajele poeziilor. Copiii au transformat atelierul într-un joc interactiv: au prezentat desene inspirate din versuri, provocându-l pe autor să ghicească poeziile ilustrate.

La rândul său, Vasile Romanciuc i-a încurajat pe învățăcei să scrie propriile catrene și să continue explorarea literaturii. Activitatea s-a încheiat cu o sesiune

de întrebări și răspunsuri, școlarii interesându-se mai cu seamă de detalii despre începuturile literare ale poetului, cărțile lui preferate și sfaturi pentru cei care vor să devină scriitori.

„Elevii m-au impresionat pentru că vorbesc o limbă română foarte frumoasă. Au recitat foarte bine, cred că au talent actoricesc și nu numai. Mă bucur că acești copilași de clasa a III-a au simțit că la Parlament, acolo unde a avut loc evenimentul, se pot discuta și lucruri de suflet”, a specificat Vasile Romanciuc.

Liliana Nicolaescu-Onofrei, președinta Comisiei parlamentare pentru cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, a subliniat importanța lecturii pentru dezvoltarea copiilor. De asemenea, ea și-a exprimat aprecierea cu privire la implicarea elevilor și inițiativa organizatorilor.

Reporter UPP

Univers Pedagogic pro

Chișinău, MD 2059, str. Doina, nr. 104, et. 2

E-mail: universs2@mail.ru, univers.pedagogic@gmail.com

Tipar: ÎSFEP „Tipografia Centrală”. Tiraj: 469 ex. Comanda nr. 3089.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

REDACTOR-ȘEF ▶ Oxana Parașciuc

REDACTOR PRINCIPAL ▶ Iulian Bogatu

REPORTER ▶ Silvia Țurcan

CORECTOR ▶ Elvira Țăganaș-Pânte

MACHETATOR ▶ Iurie Babii

Redacția nu corespundează cu autorii, nu recenzează și nu restituie materialele necomandate. Preluarea articolelor și pozelor este posibilă doar cu acordul prealabil al redacției.

INDICE DE ABONARE LA:

„Poșta Moldovei” – PM21741

„Moldpresa Grup” SRL

Abonare online: <https://services.posta.md/abonarea2022#/publication/264>